

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Božičany, okres Karlovy Vary

362 26 Božičany 76

Identifikátor školy: 600 067 556

Termín konání inspekce: 9. - 11. února 2004

Čj.:	e2-1032/04-2454
Signatura:	oe2bx114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem neúplné základní školy je Obec Božičany, 362 26 Božičany 96. Škola je od 1. ledna 2003 příspěvková organizace, která sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Kapacita školy je 60 žáků. Mateřská škola má kapacitu 25 dětí, školní družina 24 žáků a školní jídelna má kapacitu 60 jídel.

Inspekce proběhla v základní škole, která má dvě třídy s 29 žáky. V jedné třídě jsou žáci prvního a druhého ročníku, ve druhé třídě jsou žáci třetího, čtvrtého a pátého ročníku.

Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Pro jednoho žáka je používán vzdělávací program Zvláštní škola čj. 22 980/97-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v neúplné základní škole zajišťují tři učitelky včetně ředitelky, z nichž pouze jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka má vzdělání stanovené právním předpisem pro výuku na tomto stupni školy, učitelky předepsané vzdělání nemají. Jedna má středoškolské vzdělání pro učitelky mateřských škol, jedna dokončuje studia příslušného oboru na pedagogické fakultě.

Při přidělování tříd a sestavování úvazků ředitelka přihlížela ke vzdělání a k osobnímu vztahu učitelů k přiděleným předmětům a věku žáků.

Pro zabezpečení plynulého provozu ředitelka písemně zpracovala provozní řád školy, který obsahuje organizační strukturu školy a hlavní úkoly pro letošní školní rok. V tomto dokumentu jsou vymezeny kompetence pro všechny zaměstnance. Zodpovědnost za svěřené úseky je dále upřesněna v pracovních náplních. Organizační struktura školy s nízkým počtem dětí, žáků i zaměstnanců je funkční a odpovídá podmínkám školy.

Informační systém směrem k učitelkám je v tak malém kolektivu neformální a každodenní. Plán práce pro tento školní rok je rozpracován do měsíčních plánů, které kromě hlavních úkolů obsahují i aktuální úkoly s uvedenými termíny a zodpovědností za jejich plnění.

Ve škole je ustanoveno metodické sdružení, které je pro ředitelku spolu s pedagogickou radou funkčním poradním orgánem. Program činnosti je zpracován v celoročním plánu, ze schůzek jsou pořizovány stručné zápisy. Jejich činnost je zaměřena na spolupráci při vytváření tematických plánů, sjednocení klasifikace, výběr učebnic, přípravu prověrek v rámci školy a na pořádání různých školních akcí.

Ředitelka poskytuje metodickou pomoc nekvalifikovaným vyučujícím. Způsob vedení je založen na každodenní konzultaci o problémech práce ve škole.

Kontrola provozu školy je prováděna ředitelkou prakticky denně. Záznamy z ní jsou evidovány v osobním diáři ředitelky. Kontrola výchovně-vzdělávací činnosti je plánována a prováděna formou hospitací. Tato činnost má spíše formální charakter. Záznamy z hospitací jsou převážně popisné, chybějí závěry a následná opatření ke zkvalitnění práce vyučujících. Provádění analýzy výsledků z hospitací, která by motivovala vyučující k uplatňování rozmanitých metod a forem práce ve výuce, tak částečně chybí. Rozbor hodiny provedený ředitelkou školy v průběhu inspekce dostatečně postihl pozitiva i negativa celé vyučovací jednotky. Vedení pedagogických pracovníků je založeno na důvěře.

Vyučující mají zájem o další vzdělávání, zúčastňují se vzdělávacích akcí pedagogického centra i dalších institucí, poznatky si předávají neformálně. V učitelské knihovně je velký výběr moderní pedagogické a didaktické literatury.

Pro hodnocení práce učitelek ředitelka zpracovala kritéria a učitelky s nimi prokazatelně seznámila.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova byla zmodernizovaná, je dostatečně prostorná, vzhledem k počtu žáků má potřebný počet učeben a vhodné sociální zázemí. V přízemí je tělocvična a jídelna, první patro využívá mateřská škola. Dvě školní třídy jsou ve druhém patře, další prostor vznikl v půdní vestavbě, kde je umístěno i oddělení školní družiny. Na budovu školy navazuje udržovaná zahrada.

Školní třídy jsou světlé, prostorné, funkčně zařízené zčásti novým nábytkem. Velikost pracovních stolků a židlí odpovídá vzrůstu žáků. Část tříd je vybavena kobercem, využívaným k relaxaci žáků o přestávkách i během výuky. V zadní části učebny starších žáků jsou počítače pořízené v rámci projektu ministerstva školství Internet do škol. Obě třídy jsou vybaveny velkým množstvím různých pomůcek, nástěnnými tabulemi, různým obrazovým materiálem, dětskými i naučnými knihami apod. Žáci používají ucelené řady učebnic a pracovních sešitů. Materiální vybavení umožňuje plně realizovat výchovně-vzdělávací program.

Ředitelka věnuje zlepšování materiálních podmínek soustavnou pozornost. Údržbu budovy řeší ve spolupráci s obcí. Vybavení a zařízení školy postupně doplňuje a obměňuje. Prostředí školy je pro žáky podnětné a působí příjemným dojmem.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů v souladu s učebními plány zvolených vzdělávacích programů. Rozvrh hodin je v souladu s učebními plány školy. Tematické plány sledovaných předmětů a v jednotlivých ročnících jsou zpracovány. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny, ke dni inspekce nebylo zjištěno jejich nedodržení.

Sledovaná výuka je v souladu s realizovanými vzdělávacími programy i platnými učebními osnovami sledovaných předmětů.

Kontrolovaná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolovány byly třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, katalogové listy žáků, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad. Tato dokumentace po formální i obsahové stránce neobsahuje žádné podstatné nedostatky. V třídních výkazech a katalogových listech jsou zachycovány veškeré změny v průběhu vzdělávání žáka, včetně zdůvodnění udělení výchovných opatření.

Sledovaná povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Vzhledem k tomu, že se jedná o menší školu, vychází styl vedení spíše z každodenních osobních kontaktů. V souladu s tím upřednostňuje ředitelka partnerský a komunikativní přístup. Systém kontroly naplňování učebního plánu a osnov probíhá jako součást celkové kontrolní činnosti podle celoročního plánu, zejména kontrolou třídních knih a tematických plánů.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je z psychohygienického hlediska dobře uspořádán. Vnitřní řád zahrnuje požadovaná ustanovení a obsahuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Žáci jsou s ním seznamováni třídními učitelkami na začátku školního roku a je vyvěšen na přístupném místě po celý školní rok.

Přenos informací směrem k rodičovské veřejnosti je zabezpečen především formou záznamů do žákovských knížek a v rámci třídních schůzek. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně zváni v průběhu školního roku na třídní schůzky a dle dohody s vyučujícími využívají možnosti navštívit školu individuálně a informovat se o prospěchu a chování svého dítěte.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole

Hospitace proběhly v obou třídách u všech učitelek. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Při plánování vzdělávacích cílů učitelky vycházely z aktuálního stavu tříd, učivo probíraly v návaznosti na předcházející témata. Učivo rozvrhly do tematických plánů, jejichž obsah je v souladu s osnovami. Vycházely především ze sledu témat v učebnicích.

Hodiny matematiky a přírodovědy vedla plně kvalifikovaná zkušená učitelka, což mělo pozitivní vliv na výslednou kvalitu výuky. Ostatní hodiny vedly učitelky bez předepsaného vzdělání. To se částečně negativně projevilo zejména v organizaci hodin, v uplatňování vyučovacích metod a ojedinele i v odborné správnosti.

Vyučování probíhalo v prostorných, funkčně uspořádaných učebnách. Ve třídách bylo pro žáky vytvořeno vlídné prostředí, výzdobu tvoří z velké části jejich práce. I když je ve škole k dispozici velké množství různých pomůcek, jejich využití v hodinách bylo rozdílné. Žáci pracovali většinou s učebnicemi a pracovními sešity, případně pracovními listy. Pouze v několika hodinách využívali i další připravené pomůcky a naučné knihy.

Náročná organizace výuky ve třídě se spojenými ročníky nebyla vždy efektivně zvládnutá. Pouze v několika hodinách byl vyvážený podíl přímé a samostatné práce žáků, kdy zadávané úkoly zohledňovaly jejich aktuální úroveň dovedností a dosavadních zkušeností. V hodinách, kde převažovala obsahově nepromyšlená samostatná práce žáků některých ročníků, nebyl efektivně využit vyučovací čas. Těmto žákům často chyběla zpětná vazba. Někteří žáci

prvních a druhých ročníků nemají dostatečně upevněné základní návyky. V hodinách, kde vyučující měnila charakter práce (v lavici, u tabule, na koberci), využívala mezipředmětové vztahy, zařazovala problémové úlohy, byli žáci aktivní a pozorní. V těchto hodinách byl patrný také individuální přístup. Ve většině hodin však převažoval verbální projev vyučujících, což se projevilo částečně negativně sníženou pozorností a aktivitou některých žáků. Psychohygienické zásady jsou dodržovány.

V úvodní části hodin byla zařazována vhodná motivace, kdy učitelky často využívaly zkušenosti žáků a různé hry k procvičení a upevnění učiva. Menší pozornost učitelky věnovaly průběžné motivaci. Při hodnocení žáků často využívaly pochvalu a povzbuzení. V jedné třídě nebyla věnována potřebná pozornost správnému sezení při čtení a psaní.

Vzájemná spolupráce žáků a vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Při práci převládala tolerance a snaha o vzájemnou pomoc. Komunikace při výuce byla založena na vzájemné důvěře. Žáci se vyjadřovali většinou srozumitelně, někdy ale chyběl cílenější rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje pouze běžnými a dostupnými prostředky, tj. klasifikací výkonů žáků v písemných testech a prověrkách. Evaluační nástroje, které umožňují srovnávání výsledků žáků v jednotlivých předmětech, škola zatím nevyužila.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech je hodnocen jako dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 16. září 2002, čj. 26 275/02-21;
2. Zřizovací listina školy ze dne 17. srpna 2002 vydaná Obcí Božíčany, bez čj., s účinností od 1. ledna 2003;
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003;
4. Plán práce školy na školní rok 2003/2004;
5. Provozní řád školy pro školní rok 2003/2004;
6. Vnitřní řád školy pro školní rok 2003/2004;
7. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004;
8. Plán kontrol a hospitační činnosti ředitelky školy ve školním roce 2003/2004;
9. Hospitační záznamy ředitelky školy (2002/2003 a 2003/2004);
10. Učební plány školy ve školním roce 2003/2004;
11. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004;

12. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004;
13. Třídní výkazy, katalogové listy všech tříd ve školním roce 2003/2004;
14. Záznamy z pedagogických rad pro školní rok 2002/2003 a 2003/2004;
15. Personální dokumentace a doklady o dosaženém vzdělání učitelek;
16. Kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Sledovaná výuka byla zajišťována převážně učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti, což se částečně negativně projevilo v organizaci některých hodin. Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy. Škola disponuje fondem základních pomůcek, didaktickou a audiovizuální technikou, ve sledovaných hodinách byly většinou účelně využity učebnice, pracovní sešity, případně pracovní listy. Sledovaná výuka probíhala v souladu se vzdělávacími programy. Metody a formy práce nebyly vždy zvoleny a realizovány efektivním způsobem. Žáci byli vyučujícími dobře motivováni a průběžně hodnoceni převážně pochvalou a povzbuzením.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Rájová
Členka týmu	Mgr. Marie Vrátníková

V Karlových Varech dne 2. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. března 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Marcela Papajová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. dubna 2004	05-1149/04-110
Zřizovatel	24. března 2004	e2-1032/04

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.